

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.322/2012/6.szám

A Kúria a felszámoló által képviselt I.r., a dr. Horváth György ügyvéd által képviselt II.r. felperesnek dr. Cserpák Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 10.G.41.550/2007. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.672/2011/5. számú jogerős ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen az alperes részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 200.000 (kettőszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

i n d o k o l á s

Az I.r. felperes árut értékesített a már jogutód nélkül felszámolással megszűnt K és V Kereskedelmi Közkereseti Társaságnak (a továbbiakban: Kkt.). A Kkt.-nak 2005. szeptember 8-án az alperes volt az önálló cégjegyzési joggal rendelkező képviselője. A kialakult gyakorlat szerint az áru átadásakor a Kkt. mint vevő nem fizetett és nem kapott számlát. A számla kibocsátására akkor került sor, ha a vevő részéről a tényleges fizetés megtörtént. Az áru kiadásakor un. belső bizonylat, raktárjegy került kiállításra. 2005. szeptember 8-án az I. r. felperes a Kkt. és az alperes megállapodást írtak alá, mely szerint a Kkt. bruttó 11.252.847 Ft-tal tartozik az I.r. felperesnek. Az alperes mint „egyetemleges

adótárs" a Kkt. tartozásaiért teljes anyagi felelősséget vállalt.

Az I.r. felperes keresetében 11.252.847 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az eljárás során követelését a II.r. felperesre engedményezte, de alperesi hozzájárulás hiányában a perből nem nyert elbocsátást. A felperesek kereseti kérelmük alátámasztására a 2005. szeptember 8-án kelt megállapodásban foglaltakra hivatkoztak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Tévedésre hivatkozott, illetve arra, hogy a Kkt-nak nem állt fenn tartozása a megállapodás aláírásakor az I.r. felperes irányában.

Az elsőfokú bíróság 2010. november 23-án kelt ítéletével a felperesek keresetét elutasította. A 2005. szeptember 8-án kelt tartozáselismerő nyilatkozatban foglaltakkal szemben - álláspontja szerint - az alperes igazságügyi szakértői véleménnyel igazolta, hogy a fenti időpontban a Kkt-nak nem volt az I.r. felperes irányába számlatartozása. Amennyiben a Kkt. részére olyan áru került eladásra, mely az I.r. felperes könyvviteli nyilvántartásában nem szerepelt, s amelyről a számviteli törvény szerinti bizonylat nem készült, az azt jelenti, hogy az I.r. felperes megszegte a számviteltől szóló 2000. évi C. törvény 4. §-ában, 12. §-ában, 15. § /2/ bekezdésében, az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 16. § /1/ bekezdésében, 43. § /1/ bekezdésében írtakat, továbbá a Btk. 289. § /1/ és 310. § /1/ bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetésére is sor került. A Ptk. 4. § /4/ bekezdésében írtak is kizárják, hogy a kereset eredményre vezessen.

A Fővárosi Ítéltábla 2012. április 12-én kelt, később kijavított ítéletével az elsőfokú ítélet „fellebbezett” rendelkezését megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II.r. felperesnek 11.252.847 Ft-ot és annak kamatait, valamint az első- és másodfokú perköltséget. Ítélete indokolásában kifejtette, a felperesi igény bírósági úton érvényesíthető volt, mivel az I.r. felperes fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet 2006. december 27-én, tehát a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37. §-ában meghatározott időn belül terjesztette elő (e körben álláspontja alátámasztására hivatkozott az 1/2010.(VII.30.) PJE határozat 5. pontjában írtakra is). A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a Ptk. 242. § /1/ bekezdésében írt bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem bizonyította, hogy a tartozáselismerés tévedésen alapul. A másodfokú bíróság nem vitatta, hogy a szakértői véleményben írtak nem támasztották alá a felperesi követelés jogalapját, illetve összegszerűségét, de arra a tartozáselismerésre tekintettel álláspontja szerint nem is volt szükség. Az I.r. felperes az eljárás során következetesen állította, hogy a

raktárjegyekkel valószínűsített tartozásáról számla nem került kiállításra. A számlaadási kötelezettség elmulasztása, amely az adójogszabályba ütközik bűncselekmény megvalósítását is jelenti, vagy jelentheti, nem zárja ki a polgári jogi kötelelem fennállását. E körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság GK.66. számú állásfoglalásában írtakra, melyben a Legfelsőbb Bíróság akként foglalt állást, hogy a számlázási kötelezettség elmulasztása jogosulti késedelemként értékelendő. A Ptk. 4. § /4/ bekezdésének alkalmazását nem találta indokoltnak, mivel úgy ítélte meg, hogy egyik fél sem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna és az alperes sem tett eleget a Ptk. 242. § /1/ bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettségének.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Megítélése szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 242. § /1/ bekezdésében, a 210. § /1/-/3/ bekezdésében írtakat, a Pp. 206. § /1/ bekezdésében és 221. §-ában szereplő rendelkezéseket.

Kifejtette, a 2005. szeptember 8-i megállapodás aláírásakor tévedésben volt egyrészt azért, mert az I.r. felperes tévedésbe ejtette, a megállapodásban szereplő összeg később került beírásra, másrészt azért, mert nem volt tisztában az aláírt jognyilatkozat következményeivel, mely körülmények fennállását az eljárás során bizonyította. A tartozás összegszerűségének mértékére egyetlen tanú sem tudott nyilatkozni. Az I.r. felperes nemcsak számlákkal nem rendelkezett, hanem követelése a könyveiben sem volt nyilvántartva és készletei között sem került feltüntetésre. A raktárkiadási bizonylatok, melyet az I.r. felperes alkalmazottja írt csak alá, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy az árut az alperes átvette. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság nem indokolta meg, hogy a szakértői vélemény miatt nem alkalmas annak igazolására, hogy az alperes tartozása nem áll fenn. A másodfokú ítélet nem tartalmaz érvet arra vonatkozóan sem, hogy elfogadja-e, miszerint a felek tévedésben voltak a jognyilatkozat tartalmára, jogi minősítésére és jogkövetkezményeire vonatkozóan, másrészt azzal összefüggésben, hogy az összeg később került beírásra. Amennyiben a felek nem voltak tisztában azzal, hogy a készfizető kezességi nyilatkozatot tett az alperes, ez esetben a Cstv. 37. §-a alapján a jogvesztés bekövetkezett. Állította, hogy a jogerős ítélet esetleges hatályában történő fenntartása az államot jelentős ÁFA bevételtől fosztaná meg.

A felperesek a II.r. felperes képviselője által benyújtott felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérték.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta, figyelemmel a Pp.275. § /2/ bekezdésében írtakra és azt nem találta a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

okokból jogszabálysértőnek.

Az alperes az általa a Kkt. nevében tett tartozáselismerő és a magánszemélyként tett készfizetői kezesi nyilatkozat kapcsán tévedésre hivatkozott. A másodfokú bíróság e körben azt rögzítette ítéletében, hogy az alperes nem bizonyította, miszerint a tartozáselismerés tévedésen alapul. Ez a megállapítás sem iratellenesnek, sem a logika alapvető szabályaival ellentétes megállapításnak, jogi következtetésnek nem tekinthető. Jogi kérdésben való tévedés címén a szerződési nyilatkozatot akkor lehet megtámadni, ha a mulasztás lényeges volt és munkakörében eljáró jogi szakértő a feleknek együttesen adott a jogszabályok tartalmára nézve nyilvánvalóan téves tájékoztatást (Ptk. 210. § /2/ bekezdés). A fentiek megvalósulását az alperes nem bizonyította, ahogy azt sem, hogy a megállapodásban kipontozással szereplő rész a megállapodás általa történt aláírását követően került kitöltésre. Ezt cáfoló tanúvallomást tett K M tanú a 11. sorszámú jegyzőkönyvben, illetve S A és neje tanúk a 15. sorszámú jegyzőkönyvben. Egyébként ha a megállapodás aláírására úgy került sor, ahogy azt az alperes felülvizsgálati kérelmében állítja, akkor ez tévedésként nem értékelhető, hanem csak az alperes által tett súlyosan gondatlan magatartásként.

A másodfokú bíróság a 2005. szeptember 8-i megállapodást helyesen minősítette és helyesen mutatott rá, hogy ezen megállapodásban foglaltakra tekintettel a bizonyítási teher megfordult, a bizonyítás az alperest terhelte. A másodfokú bíróság a bizonyítékok szabad mérlegelésével (Pp. 206. § /1/ bekezdés) arra a következtetésre jutott, hogy az alperes által hivatkozott szakértői vélemény nem alkalmas annak bizonyítására, miszerint a Kkt-t tartozás nem terhelte az I.r. felperes irányában. A szakértő valóban rögzítette, hogy a Kkt. kötelezettségét nem lehet számviteli adatokkal bizonyítani, a könyvelt tételek alapján a Kkt. nem tartozik az I.r. felperes felé. Ez azonban nem zárja ki a tartozás fennállását, figyelemmel a peres eljárás során feltárásra került az I.r. felperes és a Kkt. közötti gyakorlatra, illetve a jogerős ítéletben hivatkozott bírósági joggyakorlatra tekintettel. A másodfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen, nem iratellenesen, nem a logika alapvető szabályait megsértve mérlegelte, így a felülvizsgálati eljárásban mint rendkívüli jogorvoslati eljárásban a mérlegelés felülmérlegelésére nem volt lehetőség.

Ugyancsak helyesen - az 1/2010.(VII.30.) PJE határozatban kifejtetteknek megfelelően - foglalt állást a másodfokú bíróság, amikor rámutatott, hogy az alperes, mint készfizető kezes marasztalását nem zárta ki az, hogy az I.r. felperes igényét a Kkt. elleni felszámolási eljárásban nem érvényesítette és ezen nem változtat, hogy az alperes állítása szerint nem tudta, hogy a 2005. szeptember 8-i megállapodással készfizetői kezességet vállalt.

Az ÁFA-val kapcsolatos jogszabálysértésre, annak esetleges jogkövetkezményére az alperes a peres eljárás során nem hivatkozott, így azt a Kúria érdemben nem vizsgálta, vizsgálhatta.

A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alkalmazásával kötelezte a II.r. felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdése alkalmazásával a kifejtett munkával arányos mértékben, ÁFA-val növelten állapított meg.

Budapest, 2013. április 11.

Dr.Bodor Mária sk.a tanács elnöke, Dr.Vezekényi Ursula sk. előadó-bíró, Dr.Osztovits András sk.bíró